

*Ободовська Л.Г., бакалаврант,
Марина А.С., к.е.н.,*

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Покровськ

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОЩАДБАНК»

На сьогоднішній момент інформаційні технології, що існують у фінансовій сфері, зокрема у банківській системі, та напрямок ІТ в цю сферу вимагають більш детального розгляду, оскільки банківські установи відіграють важливу роль у розвитку економіки країни.

Побудова інформаційного суспільства в Україні регулюється цілим рядом законів та нормативних документів, в першу чергу Законом України «Про Національну програму інформатизації» 74/98-ВР. Головною метою даного ЗУ є створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави [1].

Інформація (лат. «*informatio*» – виклад, обізнаність) – дані або відомості про навколишній нас світ і процеси, які протікають у ньому, що сприймаються людиною чи спеціальним пристроєм [2].

З часом поняття «інформація» стало набувати відтінку сучасних високих технологій і розробок, що призвело до появи абревіатури «ІТ» – інформаційні технології. Інформаційні технології – сукупність заходів, методів, технічних засобів, інформаційних і виробничих процесів, які забезпечують постійний збір, збереження, обробку і виведення (відображення, пересилання) інформації [3].

Використання інформаційних технологій на сьогодні – це невід’ємний процес повсякденного життя, незалежно від того, йде мова про відпочинок або про роботу. В залежності від відділу банківської установи, ІТ класифікуються так, як подано на рис. 1.

Найбільш популярне при обслуговуванні клієнтів всіх рівнів – засоби фронт-офісу. У фронт-офісі використовуються такі програмно-технічні засоби, як дистанційне банківське обслуговування (ДБО), що передбачає використання технологій, які дають змогу здійснювати банківські операції без фізичної присутності клієнта в банку. Цей вид надання банківських послуг набув поширення з розвитком глобальної мережі Інтернет і поступово збільшує свою популярність.

ДБО «банк-клієнт» передбачає встановлення на робочій станції користувача програми, з допомогою якої відбувається взаємодія з банком через різні канали зв'язку, здебільшого через Інтернет. У ДБО «інтернет-банк» взаємодія користувача з банком відбувається через веб-браузер на сайті банку. У цьому випадку клієнт отримує перевагу, через можливість доступу до банківських послуг з будь-якого місця, де є Інтернет, водночас, банк опиняється в менш вигідному становищі, оскільки збільшується ризик незаконного проникнення та несанкціонованого доступу до системи. Тому системи ДБО

«банк-клієнт» є вигідними для корпоративних клієнтів, а ДБО «інтернет-банк» для фізичних осіб, враховуючи ще й те, що на цій технології будуються системи для мобільних та інших пристроїв (мобільний банкінг). Банківські *call*-центри обслуговують клієнтів за телефонною лінією, що дає змогу користувачам швидко отримати відповідь на питання, які цікавлять, що підвищує рівень довіри до банку (при висококваліфікованій підтримці працівників *call*-центру) [5]. Такий тип обслуговування притаманний ПАТ «Ощадбанк».

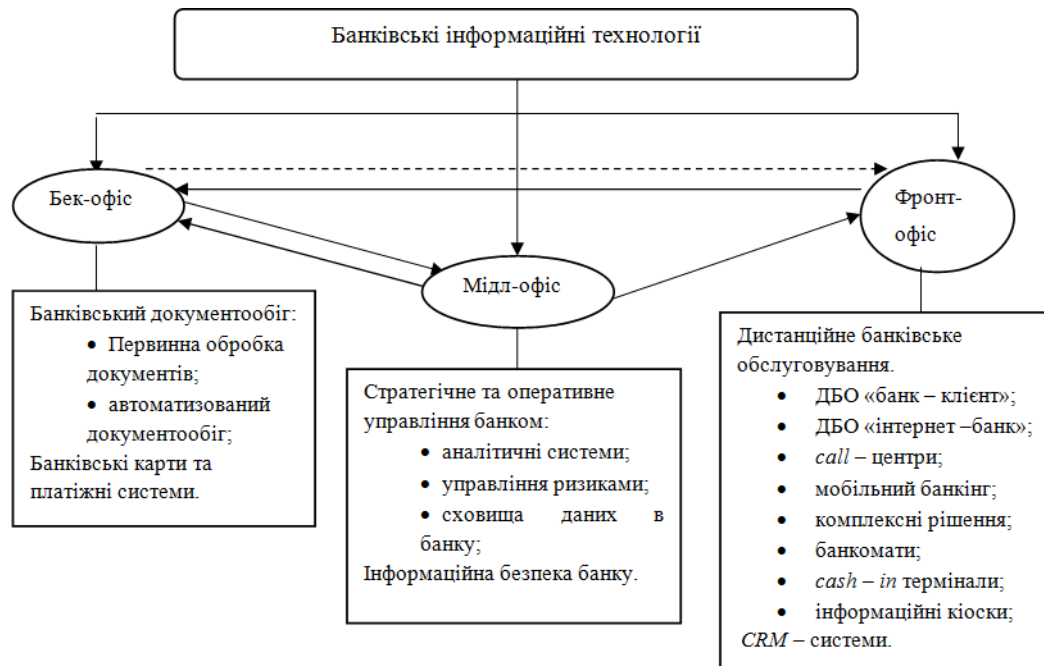

Рисунок 1. Класифікація банківських інформаційних технологій [4]

Іншим видом ДБО є виконання банківських операцій за допомогою різномірних банкоматів, програмно-технічних комплексів, основною функцією яких є прийом-видача наявних готівкових коштів клієнтів. На 1 січня 2016 року в Україні функціонувало 2343 банкоматів ПАТ «Ощадбанк». Першочергово банкомати функціонували тільки з операціями видачі готівки, а в останні роки почали з'являтися і депозитні банкомати (*cash-in* термінали).

Стратегія розвитку ПАТ «Ощадбанк» як універсальної банківської установи передбачає надання сучасного рівня багатоканального обслуговування клієнтів, тому впровадження безконтактних платежів *Visa payWave* є яскравим її підтвердженням.

Технологія *Visa payWave* заснована на використанні міжнародних стандартів *EMV* для чіпових карт, що забезпечує функціональну сумісність карт і платіжних терміналів зі всього світу [6]. Безконтактні термінали ПАТ «Ощадбанк» можуть приймати всі карти *Visa payWave* незалежно від банку-емітента картки, що допоможе іноземним гостям вільно здійснювати безготівкові розрахунки.

На сьогодні, технологія *Visa payWave* поширена в 25 країнах світу, а

Ощадбанк – один із перших вітчизняних банків, що сприяє розповсюдженню безконтактних платежів в Україні. Наразі, ПАТ «Ощадбанк» завершує інтеграційну роботу з торговими мережами, у яких буде розміщуватись сучасне безконтактне обладнання.

Отже, невід'ємною умовою успішної діяльності сучасних банківських установ є наявність інформаційних технологій. Використання найсучасніших комп'ютерних технологій приносить банкам великі прибутки і допомагає їм перемогти в конкурентній боротьбі.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998. № 74/98-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.
2. Толковый словарь Ожегова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://enc-dic.com/ozhegov/Informacija-11081.html>.
3. Термінологічно-тлумачний словник «Моделювання економіки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://mod_ekon_ukr.academic.ru/86/інформаційні_технології.
4. Дик В.В. Электронный банк / В.В. Дик. – М. : Московская финансово-промышленная академия, 2004. – 175 с.
5. Єр'оміна Н.В. Банківські інформаційні системи : навч. посібн. / Н.В. Єр'оміна. – К. :Вид-во КНЕУ, 2000. – 220 с.
6. Банковская энциклопедия [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://banks.academic.ru/625/Visa_payWave.